

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Nikola Vodičková

Název práce: Druhové a individuální rozlišení spálených a nespálených kostí pomocí aplikace rentgenové fluorescence (XRF)

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Lukáš Friedl, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je druhové a individuální rozlišení koster z archeologických lokalit pomocí příruční rentgenové fluorescenční spektrometrie. Takto byl cíl definován na straně 3 a poté i naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce je po obsahové stránce zdařilá. Obsahuje všechny příslušné kapitoly, ty jsou do značné míry v proporcích, které se standardně objevují u takových textů (až na výjimky, více v komentáři). Práce je přímočará a čtenáři umožňuje rychle a přehledně se v textu zorientovat.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Z velké části je práce formálně dobře zvládnutá. Text se dobře čte, je psán srozumitelným jazykem, autorka až na výjimky nedělá formální chyby, práce je vhodně členěna do kapitol a kvalita grafů a tabulek je také na standardní (tj. dobré) úrovni. Nelíbí se mi, že autorka označuje grafy jako obrázky, také se nemohu ztotožnit se systémem číslování tabulek a obrázků, které jsou číslovány podle čísla kapitoly a ne sekvenčně jak jdou za sebou. Takže třeba první obrázek v práci má číslo 3.1., stejně jako první tabulka. Tabulky občas vykazují nejednotné používání čar. Občas autorka používá přímou citaci u textu, který je technickým popisem fungování přístroje, což mi přijde zbytečné. U citace Galeta 2017 jsem přemýšlel, na který statisticky orientovaný text tato citace odkazuje a tušil jsem, že jde o osobní sdělení, které se ale takto necituje. Také citace seznamu a jeho mapových podkladů je spíše nestandardní, to se mohlo objevit jen pod obrázky, kde byly mapy použity. V textu jsem nenašel odkazy na sekci s přílohami a tudíž nevím, k čemu přílohy odkazují. Je ale možné, že jsem odkaz v textu jen přehlédl.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELĚ (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Předložená práce je kvalitní, prezentuje výzkum, který je v mnoha ohledech nový a přináší inovativní poznatky zpětně aplikovatelné do antropologie i jiných disciplín. Velkým pozitivem je způsob jakým je napsaná. Dobře se čte a byl jsem schopen ji přečíst na jeden zátah během asi dvou hodin. To značí, že struktura práce byla dobře zvolena a že jazyk autorky odpovídá standardům vědeckého textu.

Přesto práce vykazuje některé nedostatky. Mezi ty závažnější patří nedostatečně rozvinutý úvod a diskuse. Úvod má pouhé dvě strany a diskuse čtyři. Autorka zjevně vycházela z předpokladu, že jelikož se v případě XRF jedná o novou technickou pomůcku, publikací, které s ní pracují bude málo a tudíž není na čem stavět v úvodu a co diskutovat v diskusi. V tomto duchu jsou pak obě kapitoly napsané. Jenže problém práce je obecnější, a to jak rozlišit kosterní ostatky na druhové a individuální úrovni obecně. Jinými slovy úvod i diskuse se měly točit okolo obecného problému druhového a individuálního rozlišení, o které se pokouší antropologové, zooarcheologové atd. dlouhá desetiletí. Publikací na toto téma budou mraky, ale bohužel v práci se jich příliš neobjevilo. Autorka v úvodu podává výčet metod, které se pro řešení tohoto problému dají použít, ale v diskusi se omezila pouze na porovnání výsledků jejího výzkumu s výzkumy, kde byla použita metoda XRF, ale už ne s výzkumy, kde byly použity jiné přístupy. Takže se z práce sice dovíme, jaká je síla diskriminace metodou XRF, ale už ne to, jestli je tento přístup lepší než přístupy jiné (v síle diskriminace). Toto je bohužel slabinou práce. V kapitole teoretických východisek jsou jiné metodologické přístupy rozebrány, ale jen z hlediska principu metody, ale ne z hlediska jejich úspěšnosti diskriminace.

V diskusi, kde by se výsledky porovnávaly s jinými metodami by se pravděpodobně velmi jasně ukázalo, že největším problémem použité metody je diagenese kostí v určitém geologickém prostředí. Autorka na tento problém správně upozorňuje, ale bez informací ohledně významnosti tohoto vlivu u jiných metod nelze posoudit, jestli je metoda XRF vlastně použitelná, případně jak moc by měla být preferována vzhledem k jejímu nedestruktivnímu charakteru a snadnosti aplikace.

Menší nedostatky práce jsou popsány u formální úpravy a dále je rozebírat nebude.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ *(jedna až tři):*

S ohledem na výše napsané mohu mít vlastně jen jednu otázku. Jaká je použitelnost metody v porovnání s jinými metodami co se síly diskriminace týče a vlivu geologického podloží (tj. lokality)?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA *(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):*

Po přečtení práce jsem chtěl navrhnout hodnocení výborně, ale po vyhodnocení součástí, které práci chybí se spíše přikláním k hodnocení velmi dobře.

Datum: 25.5.2017

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie